

1889!

HETI LAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőférféé kiadóhivatal: SCHVARCZ SÁNDOR könyvkereskedése, hová ugy' a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések is küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 frt
Fél évre . . . 1 frt
Hirdetési díjak:
Egész oldal 16 frt
Fél " . . . 8 frt 50
Negyed " . . . 4 frt 50
Bélyegdíj 30 kr.
Többszöri hirdetésnél megfelelő engedmény.
Nyilttér petit sora 10 kr.

Karácsony ünnepe.

Zenta, 1888. decz. 22.

(V. S.) Isten az embert saját képére és hasonlatosságára teremtette. És mégis a szentségben élő emberpár megtévedt, az ördög által elesábittatott. A hízogó szavak elkábították az asszonyt, az asszony hízogással elesábitotta férjét is. A vétkezés megtörtént s a kiszabott büntetés el nem maradhatott.

De az Isten kegyelmes, s nem akarta az elesábitott szerenestlen emberpár örök vesztét. Az asszony vétkezett először s a végtelen jóságú teremtő bölés akarata szerint az engesztelés csak asszony által történhetett. A teremtő megváltót ígért, ki asszonytól születik s ki a csábitó kigyónak fejét össze fogja törni s az embert ismét a végtelen jóságú atya szeretetébe visszavezeti.

A Megváltó a keresztény vallás szent tanítása szerint majdnem kétezer évvel ez előtt megérkezett s az emberi nemet a bűn átkától saját ártatlan életének feláldozásával feloldozta.

Születésének ünnepe az egész keresztény világban fenséges és magasztos. Örömnapp ez az egész kereszténységben, mi-

kor csak örvendeni szabad, csak szeretet honolhat minden ember szívében s a kaján irigység, a vad gyűlölet, nem szabad, hogy a keresztény ember lelkét csak érintse is.

A végtelen isteni kegyelem emlékére az Isten felkent áldozárja három áldozatot mutat be e napon, a bőjt el van engedve s mindenki magába térve, még ellenségeinek is boldog ünnepeket kíván.

A karácsonyi ajándék szintén az isteni kegyelem végtelen nagyságának szent emlékezetére hozatott be. Mindenki örül e nap eljövételének.

Hát nálunk, jobb sorsra érdemes városunkban mit remélünk a kis Jézuskától? Össze vagyunk gabalodva s nem találunk orsót, mely átkos viszálykodásunk fonálát legombolítani képes volna.

A sárga irigység, az ádáz gyűlölet tartja kebleinket átkos kötőfék alatt, s még a következő szent ünnep fenséges emléke sem képes a béke olajját polgárainak szívébe beoltani.

Pedig hát elkelve már a békés egyetértés is. De sok nemes és helyes tervezetnek volt meggyilkoló ördöge eddigi egymásiránti torzsolkodásunk.

Föltétlenül szükséges-e, hogy egymás

vérére szomjazzunk s egymás boldogságát szándékosan tönkretegyük.

A jószívű emberek e szent napon kedveltjüknek ajándékot adnak, hogy örömet szerezzenek nekik; mi az oka, hogy városunk derék polgárai nem törekesznek arra, hogy a karácsonfát ne az aranyos almával és ezüstözött dióval, hanem az egymás iránt való kiengesztelődés és őszinte megbocsátás nemes erényével ékesítsék és az egymás iránt tartozó testvéri s felebaráti szeretet szent sugarával világítsák fel.

Holnap lesz a szent ünnep estéje, mikor a karácsonfát szokás felállítani.

Mi is iparkodjunk derék városunknak egy fenséges karácsonfát feldiszíteni, melyen a szeretet, bizalom, az egymás iránti türelem, a kölesönös becsülés és a közbéke fáklyái hintsék áldásos fénysugaraikat. Ne találjon bennünket haragban e magasztos nap előestéje, nehogy a jó Istent is ránk haragítsuk nemtelen gyűlölködésünkkel.

Hogy ez így legyen, tiszta szívből óhajtjuk karácsonyi ajándékkul városunk derék közönségének. Ehhez pedig csak egy kis jóakarát s önbeismerés kell.

Adja Isten! Boldog ünnepeket!

TÁRCZA.

A fénykép-pör.

Egy községi bíró elbeszélése után leírta Harsányi János.

Történt pedig ez az elmesélendő füres történet a . . . Hobó! legkedvesebb barátom, megálljunk csak egy kissé. Mit is akarunk mi tulajdonképen? . . . Ugy! a történet hűségéért a hely és személyek neveit kiakarjuk írni a maga módja s rendje szerint? . . . Csak rajta! legalább beverik a fejünket. . . Én azonban mégis azt tanácslom, hogy ily szükségtelen fényűzést még se engedjünk meg magunknak. A hogyan szokták mondani: ez egy cseppet sem fizetné ki magát! . . . Azért hát mondjuk egyszerűen azt, mikép ez a kis történet nagyon-nagyon messze, ott valahol . . . Tiszavégen, előttünk teljesen ismeretlen személyek szereplésével játszódott le.

Tehátlan:

Történt pedig ez az elmesélendő füres történet Tiszavégen, ugy 8-10 évek előtt, hogy Doktor Albert, a „Tiszavégeni első fénykép” tulajdonos-művész bepezdele Salamonváry Salamonnét azon 12 oszt. magy. forintok miatt, melyekkel a most nevezett úrnő neki, a nagy hírnű művésznék egy egész tucat cabinet-fényképért tartozott vala-

A fiatal bíró hivatalos pontossággal jegyzőkönyvet vett föl az esetről.

— A fényképeket tehát Salamonváryné rendelte meg önmé? — kérde a bíró, végre szóhoz jutva a sok beszédétől.

— Igen is, tek, bíró ur, ő maga, Salamon . . .

— És ön a képeket illően el is készítette?

— Igen is, bíró ur, és még hogyan! Egyik gyönyörűbb volt, mint a másik. Sőt . . .

— A fényképeket azután Salamonváryné nemde át is vette öntől?

— Igen is — nem, bíró ur.

— Hogy értsem ezt? — kérde az igazság őre a föltyon izgó-mozgó kicsinyke photographustól. Mondja el az ügyet lehető röviden és értelmesen.

— Ugy méltóztassék a tek, bíró urnak az én igazságos panaszaomat megérteni — kezdé a beszédét egy hosszú lélekzetyétellel Doktor uram. — hogy a mint én a megrendelt és elkészített fényképeket, ime ezeket, a remek-tiszta kidolgozásu photographiákat Salamonvárynének a házhoz elvittem — egy esomé fényképet vonva e közben elő Doktor Albert ur kabátja belső zsebéből — hát az asszony, a hogy azokat hirtelen átnézte, rögtön vissza is dobta nekem, azt fogván ezekre, s azzal becsürelvén a képeket, oh bíró ur! képzelné is bűn!! hát még kimondani!!! hogy a pho-

tographiák ő reá nem hasonlítanak, hogy a képek csunyák, rosszak, stb. stb. . . Uram Teremtőm! lennék én e téren százszor nagyobb művész, mint jelenben vagyok — kiáltott fel büszke és sértett önérettel a kis ember — de egy 45-50 éves hű asszonyt husz évre valló külsővel megajándékozni, egy közönséges „hétköznapi arcot” ideális széppé átvarázsolni még akkor se tudnék. (Kérem szeretettel a tisztelt olvasót, ezekért a kemény kifejezésekért valahogy ne tessék az elbeszélőt udvariatlan titulussal illetni, mivel azokat a gorombaságokat maga a kis ember mondta — nagy mérgőben.) Ugyan alázattal esedezem a bíró urhoz, ne sajnáljon ezekre a nagyszerű képekre egy műértő tekintetet vetni! . . . Ugyebár, hogy ki-tűnök!! . . . És mégis azt mondani az én műtermemből kikerült photographiákra, hogy azok nem jók, nem szépek!!! . . . Ah! ez több, mint sok . . . Hiszen én mindenkinek a fényképét inkább . . .

— Jól van kedves Doktor ur — szólt a bíró alig tartóztatva magát a nevetéstől — most már fökéletesen tisztában vagyok ügyével. Hagyja itt a fényképeket s menjen nyugodtan haza. Rövid idő múlva terminust tűzök ki a tárgyalásra, és hiszem, a végeredménnyel meg lesz elégedve.

Alig tette be maga után az ajtó jó Doktor Albert, midőn a fiatal közs. bíró nyolag kezébe vette a panasz tárgyát képező képeket és nézte

A családi nevelés ferdeségeinek orvoslása a népiskolában.*)

Régen hangoztatott igazmondás az, hogy a tanító nevelési feladata nagyon megkönnyül akkor, ha tanítványainak családjával, lehetőleg családi beléleténél ismerős. És ez természetes is, mivel csak ezen ismeret által kapcsolhatja össze a tanító az iskolai életet a családi élettel; már pedig mindnyájan tudjuk azt, hogy az iskolai nevelésnek a családi nevelésből kell kiindulni; illetőleg a családi nevelést az iskolai nevelésnek kell helyes irányban folytatni és kiegészíteni. — Hogyan építhetne tehát a tanító a gyermek családi nevelésére, ha az ismeretlen volna előtte.

Sajnos, azonban az iskola a családi nevelést, úgy amint az a tanterem küszöbét kilépte, nagyon ritkán használhatja fel oly kifogástalan szilárd alapnak, melyre az iskolai nevelésnek szüksége volna; ellenkezőleg, némelykor az a családi nevelés oly szörnyeteggé nővi ki magát, melyet bátran családi nevelésnek lehetne keresztelni. — Legtöbbször azonban oly állapotban adatik kezünk közé, hogy pár heti alakítgatás után megkezdhetjük folytatását.

A családi nevelésnek két főosztályával van dolga a tanítónak, a művelt családi neveléssel és a kevésbé művelt családi neveléssel. Előbbihez az uri és iparos osztályt, utóbbihoz a földművesek, napszámosok stb. osztályát számítjuk. Ugy a művelt, mint a kevésbé művelt családok között vannak sokan, melyeknek sarjai az iskolába kerülve a tanító valódi lelki örömmel foglalkozik velük, mert meg van bennük mindazon sok jó tulajdonság, melyekre az iskolai nevelés bátran építhet; bátran építheti föl azon nagyszerű alkotmányt, melyben a szép, jó és igaz magasztos eszmék fognak dominálni; de viszont ugy a művelt, mint a kevésbé művelt családok között sokan vannak olyanok, melyeknek sarjai, midőn az iskola padjaira kerülnek, kevés idő múlva szomorúan konstátálhatja a tanító, hogy itt a családi nevelés nagyon alkalmatlan arra, hogy azt mint alapot elfogadjuk, mert ugy tapasztaljuk hogy ott nagyon sok minden van ugyan rendszertelenül összehányva és ezen összevisszaságban sok olyan dolog van, minek ott helye nincs és még több

*) A délmagyarországi tanítóegylet n.-beeskereki főkegyeletének közgyűlésén, földünk Novoszel János tanító köztetsésében részvétel munkálata ez, melyet eléggé értékesnek és tanulmányosnak tartunk t. olvasóinkkal is megismertetni. Szerk.

olyan dolog hiányzik onnét, minek helye ott volna.

Jelen értekezletem keretében most különösen a kevésbé művelt családoknál előforduló nevelési ferdeségek megvilágítását és az iskolában való orvoslását vettem fel csupán, az igen tisztelt közgyűlés engedelmével fenntartom a jogot — majdan — a művelt családok hibáiról is értekezhetni.

A földművelő, napszámoskodó nép mai állapota, sok helyt valóban olyan, hogy nem esodálkozhatunk, ha náluk a család szaporodása felletti öröm, nem ment azon aggodalomtól, melyet a megélhetés gondjai, küzdelmei okoznak.

Ha már meg van a gyermek, az rendszeren — még használni nem tudják — tehernek tekintetik. Míg escesemő, akadályozza az anyát dolgáinak végzésében, ha nagyobbodik rendszeren után van.

Nyáron reggeltől estig a szabadban, utcán, udvaron játszik felügyelet nélkül; mászkál a fákra, ruháját tépi, szóval sokszor oly dolgokat és erényeket tesz, melyekért este azután rendszeren kikap.

Télen a szabadban van ugyan, de itt sem azért, hogy valami jót tanuljon — ellenkezőleg.

A kevésbé művelt köznépek meg van az a rossz szokása, hogy a gyermekek jelenléte őt szavainak megválogatására éppen nem bírja. Gyermekei előtt sikamlós kifejezésekkel él, káromkodik, és ha valaki figyelmezteti, hogy „szindely van a házon” azt feleli: tudják azok azt már régen.

Ezen rövidke vázlatból látjuk, hogy az ily gyermekek tanítójának ugyancsak van dolga, míg a családi nevelés, illetőleg nevelétlenséget legyőzheti és a helyes utat megkezdheti.

Midőn az ily gyermeket atyja vagy anyja az iskolába fejezeti, a nebuló sokszor sajátosság látványt nyújt. A kalap a fején, az ujját a szája alá forgatja, orra a zsebkendő ismeretlen voltát bizonyítja, kezei és arca tisztátalanok, piszkosak. Egyik szemével folytonosan az ajtót vizsgálgatja, minden pillanatban készen arra, hogy megugorjék, mit bizonyára meg is tenne, ha tapasztalásból nem tudná, hogy az apjával nem jó tréfálni.

Hogy a gyermek fél az iskolától az nagyon természetes, hogy mióta eszébe tudja, minden elkövetett bűnénél hallja szüleitől: megállj, majd ad neked a tanító, csak beadjalak az iskolába. Ugy hogy mire a gyermek valóban iskolába jön, a sok fenyegetéstől annyira el van rémülve, hogy az iskolát nem tekinti másnak, mint olyan valaminek, hol őt örökösen őrni fogják.

Szerencse, hogy ezen rossz meggyőződése rendszeren pár nap alatt eloszlik.

Már most átvevén a tanító a gyermeket, helyet jelöl ki számára s vidám hangon figyelmezteti, hogy itt csendesen kell magát viselni, kezeit karba tenni, stb.

A gyermek szót fogad, mert fél rettenetesen. Csendesen összehuzódva ül s szemével folyton tanítóját kíséri. Hyeikor legjobb a kicsit látszólag teljesen magára hagyni egy-két napig. Ha a gyermek látja, hogy itt senki sem bántja, nem-sokára fészkelődni kezd, szomszédjaival suttog, sőt olykor ily módon kiált fel: „Tanító ur hallja ke, ki akarok menni...” Természetesen a többiek elnevetik magukat és az ujonez elpirulva érezni kezdi, hogy ő itt most olyan valamit mondott, ami az iskolában nem illik.

A tanító komolyan rendre utasítja a nevelőket, megeztirogatja jóakarattal a kis tanuló arcát s nyájasan figyelmezteti, hogy máskor, ha ki kell mennie jelentkezzen s azután így és így kérjen engedelmet a kimenetelre.

A gyermek látja, hogy a többiek gúnyos nevetésével szemben a tanító ur pártolja őt, ez jól esik neki, látszik arcáról, kezd bizalma lenni a tanítóhoz és kedélye nyíladozni kezd a jó benyomások elfogadására. Pár nappal később a kis tanuló már egészen jól érzi magát az iskolában, mit leginkább azzal bizonyít, hogy jóval az oktatás előtt megjelenik, fesztelenül érintkezik társaival s nem oly elfogult többé, ha tanítója kérdést intéz hozzá. Ekkor a tanító kellő megfigyeléssel lassanként megállapíthatja, mi mindent hozott a gyermek az iskolába, mi káros, helytelen, illetlen és erkölcsrontó.

Bizony sok türelem, jóakarát és emberismerettel párosult hivatásszeretet kell ahhoz, hogy az ily vadonezon a kellő nemesítést végezhessek.

Leginkább a következő hibák és fogyatkozások találhatók az ily gyermekben: tisztátalanság és ezzel kapcsolatban a rendtelenség, hazugságra való hajlam, társai iránt táplált türelmetlenség és ebből kifolyó veszekedési hajlam, gyakran káromkodási viselkedés megszokásból és az illendőségről fogalmak teljes hiánya.

(Folytatjuk.)

Novoszel János.

Helyi és vidéki hírek.

— T. olvasóinkat, kik előfizetésükkel még hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük kötelezettségüknek eleget tenni.

azokat folytonos mosoly közben mindaddig, míg végre — nagy hangosan elkaezagta magát...

E kacaj a fénykép-pörben hozandó bírói ítélet magva volt...

A jó eszmétől sarkaltatva, az udvarias bíró nyomban levelet írt Salamonvárynének, előadva abban a per lényegét. Értésére adta a bíró a delnőnek azt is, hogy neki ez ügyben nem lehet más-ként eljárni, mint ahhoz értő szak-emberek által hivatalosan megvizsgáltatni ugy a kifogásolt arczképeket, valamint ezek eredetijét, hogy egymással összehasonlítván, igazságos ítéletet hozhasson. — Végül előékenyen kérdést intézett az urnőhöz, hol kívánja személyét illető hivatalos szemlét meg-ejtetni: a bírói hivatalban-e vagy saját házában?

Magától értetődik, hogy a delnő a kritizáló szak-bizottságot uri házához kérlette.

A meghatározott időben a bíró, Horváth Lajos és Bellerovits Péter szakértőkkel, az alkonyodni készülő nap világánál bekopogtattak Salamonvárynéhoz.

Szeretettelő háziasszonyuk a kényelmes lakás szalonjában várta és fogadta a látogatók tisztelgését. A bucsuzó vorófény sugaraít elhomályosított Salamonváryné gyémántjai, mikkel fülei, keble és karjai felékesítve valának.

Hát még az urnőnek ábrándos napsugárnál kedvesebbnek s játsziabbnak ígykező mosolyárol

mit szólunk!! mik összeesücsörösítő száját színet nélkül körülroptok és a melyekkel a delnő a szakértő férfiak hol egyikét, hol másikat megdelejezni, elbívólni igyekezett...

— Kérem, legkedvesebb uraim, — szolt fuvola hangon Salamonváryné a rettentő komoly férfi esapathoz — ne is szóljanak nekem arról a schvindlerről egy árva szócskát sem. — Valóban rosszul leszek, ha csak reá is gondolok... Csupán csak azt az egyetlen egyet kérdem én legkedvesebb uraimtól, ha ugyan látták azokat az ocsmány fényképeket... Micsoda?... Brrr!! Hogy itt vannak önöknél a képek?! Kérem a legeslegkedvesebb urakat, valahogy elő ne vegyék azokat... Rögtön elájulnék... Jöjjenek édes-kedves uraim hozzám jól közel... közelebb... s nézzék önök: hát ez az én orrom... ah! szédülök... valóban oly kampós, husos orr...; — az én szájam... jujj! meghalok... oly nagy haresaszáj lenne, — a mint azokon a botrányos képeken fel van tüntetve?!... Oh nem! az nem lehet!... Mondják legtiszteltebb uraim, hogy az a fényképész egy haszontalan esaló: azok a fényképek rosszak, hozzáim épen semmit sem hasonlítanak!!... Ugy-e legdrágább bíró ur, az a czudar schvindler photographus keresetével el lesz utasítva?... Mi nekem ez a rongyos 12 forint! Az én Salamonom 1000 forintot fizet szivesen az

arczképemért, csak az jó, hű legyen. Szóljon, aranyos bíró ur: mit remélhetek?!

— Biztosíthatom kegyedet asszonyom, előre — felelt a bíró átkozott komolyan — hogy a fényképész jelen esetben keresetével el lesz utasítva.

— Ah!... hisz én ezt előre sejtettem — kiáltott fel a delnő kitörő örömmel. — Tudtam én jól, hogy nekem műértő urakkal lesz dolgom. Kérem édes-kedves jó uraim, méltóztassanak a másik szobába átsétálni egy kis frissítőre.

— Bocsanat, kedves asszonyom, hivatalos minőségben lévén ez alkalommal uri házában, a szives baráti nyilvánulást most az egyszer teljes lehetetlen elfogadnunk.

— Jól van, ez előtt a komoly érv előtt meghajlok ez uttal — szolt mosolylyal ajkán Salamonváryné bucsuzás közben. Hanem jegyezzen meg kedves uraim, hogy a mi késik, — nem mulik. A szives viszontlátásra.

Valóban, a bíró igazat mondott Salamonvárynének... A fényképész keresetével el lett utasítva, el pedig azon indokból, mivel a szakértői szemle bebizonyította azt, hogy a fényképek nem voltak hűek, nem voltak Salamonvárynéhoz hasonlóak, mert azok a nevezett delnőt tulon-tul — h i z e l k e d ő s z é p n e k — tüntették fel.

Ugy-e nyájas olvasóm: hamis ez a férfi nemzet egytől-egyig mind, valamennyi!

— **Angyeli German**, a magyarországi szerb egyház feje meghalt. Az érdeműs egyházfőben, ki szegény szülőkől származott és saját erejéből küzdötte fel magát pályáján elérhető legmagasabb méltóságig, egyháza nagy veszteséget szenvedett és alig hiszik, hogy egyhamar az utána maradt ír oly méltóan lesz betöltve, mint általa volt. — Temetése f. hó 13-án nagy pompával ment végbe. A gyászszertartást 5 püspök segédlete mellett Mraovits belgrádi metropolita végezte. Ő felsége királyunk, a szerb király, a horvát bán, Ujvidék városa képviseltette magát a Karlovcz végbement temetésén. Megjelentek azonkívül az egész környék előkelősége.

— **Mikosevits József**, városi közéletünk egyik vezérfője, a közelmúlt napok egyikén lemondott összes tiszteletbeli állásairól, miket a közgyűlés bizalmából eddigelé viselt. Mikosevits ur több mint 15 év óta állott már a közügyek élén s ha most beléumva a sok fáradsággal és még több kellemetlenségekkel járó, de hálát vajmi ritkán osztó küzdelmekbe — ezentúl csupán magántügyeinek akarja minden idejét szentelni, lehetetlen, hogy elhatározása fölött neki igazat ne adjunk, lehetetlen, hogy neki ezáltal egy kívánságot ne tolmácsoljunk, azt, mikép ezáltal működésében találja fel azt a jólévi nyugalmat, melyet 15 év óta nélkülözött.

— **Eljegyzés**. Braun Izsó ur, a zentai társadalom előnyösen ismert tagja a napokban jegyet váltott Liszauner Zseni kisasszonnyal, Liszauner Ignác tiszalöki nagybirtokos bájos és művelt leányával. Szívvel gratulálunk.

— **Részleges tisztújítás**. Decz. hó 19-én s még inkább 20-án megélelénkülték a város utczái, mindenütt élénk zaj hallatszott. A megye kiküldötte, Schmausz Endre alispán ur ő nagysága érkezett a mondott napokon közibénk, hogy a feszült érdeklődést keltő részleges tisztújítást, az újonnan választott városi képviselők közbejöttével megejtse. Decz. 19-én volt az alakuló, 20-án pedig a tisztújító közgyűlés, minek eredményéről a következőkben számolunk be a tisztelt közönségnek. Megválasztottak: polgármesternek (egyhangulag): Boromisza János; házi pénztárnoknak: Tóth Gábor; II. számvevőnek: Kiss Simon; könyvelőnek: Schuber Endre; közgyűlének (egyhangulag): Jedlicska István; adótisztának: György Alajos; községi bírónak: Buday Dezső; külbiztosnak: Varga Károly; belbiztosnak (mindkét biztos egyhangulag): Márkus Orbán; kórházi orvosnak (egyhangulag): Lendvay Mór; külkézbesítőnek: Huszák Antal. — Az újonnan választott tisztviselők a közgyűlés után nyomban letették a hivatalos esküt az alispán ur előtt. — Reméljük, hogy egy időre ismét esendőség lesz a — malom alatt.

— **F. hó 17-én** megtartott megyei közgyűlésen Zentát érdeklő tárgyakban következő határozatok hoztak: 1. Mikosevics József felebbezése Zenta város közönségének a házi ipartanító állás rendszeresítését megtagadó határozata ellen. — A határozat pótlás végett vissza lett terjesztve. 2. Weiner Adolf zentai lakos felebbezése Zenta város képviselő-testülete által a mérségetési telek átengedése tárgyában f. é. 128. és 129. számok alatt hozott határozatok ellen. — Az alispánnak adatott ki elintézés végett.

— **Pesti Ihsz Lajos szintársulata** Zentára jövő évi január hó 10-én érkezik meg. Hozza őket a szerencse!

— **Ritka égi tüneménynek** lehetnek tanui azok, kik d. u. 4 óra után az ég keleti részét tekintetükkel átfutották. Gyönyörű kettős szivárvány látszott az égbolton, mi december 21-én a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Egy mellettünk álló polgártársunk az erős meggyőződés hangján rögtön oda is nyilatkozott vele menő társának: „Meglásza kend komám uram, ez a szivárvány tavaszra — háborút hoz ránk.”

— **Ócska újság-papir eladás**. A „népkör” egy évi, régi újságait, mik takarópapírnak igen alkalmasak, vasárnap decz. 23-án d. u. 4 órakor saját helyiségében elárverezé, mire az érdekeltek ez uton is tisztelettel meghívatnak — az elnökség által.

— **Egy bűvész koppasztotta meg** néhányunk pénztárcáját az elmúlt héten, oly méreg borsos áron adva el a helyek árát, hirdetve fűt-fát s adott a helyett giz-gaszt. No de bűvész uram, a második előadásra — mindenféle ígérete daczára — sem tudott magának publikumot összevarázsolni.

Csekély okok, nagy hatás. Mintán a vidék nem volt igen érdekes, részvétlenül, félig szunyadozva huzódtam vissza a vonat kocsijárák egyik szegletébe. A legközelebbi állomáson utitársat kaptam, mert egy élelmesnek tetsző földműves, ki a III. osztály túltömöttsége miatt hozám csatlakozott, figyelmemet teljesen magára vonta. Miután a kezdetleges félénkségen túl esett és a neki ajándékozott szivart elszitta, többféle kérdésekkel halmozott el, melyekre a legnagyobb készséggel adtam meg a választ. Egyszer csak meglátja a kocsifékezőt és kérdi, mire való ez. Megmagyaráztam czélját, de ő tamaskodva rázta fejét és mondá: „Nem, nem uram, szivesen elhiszek önnek mindent, de azt már nem, hogyha ezen emeltyüt megrántom, hogy akkor ezen vadon rohanó vonat megállna.” — Ezen földműveshez hasonlóan sokan vannak kik kétkedve rázzák fejüket, ha egy egyszerű szerzől állítjuk, hogy nagy hatással bír. Így pl. a legtöbb orvos azt állítja, hogy a Bright-féle vesebetegség gyógyíthatatlan, mert az arra szükséges orvosság nem létezik. De nem minden orvos osztozik ezen véleményben, és ha egy orvos, ki maga a Bright-féle vesebetegségben szenvedett, oly orvosságot ajánl, melyet önmaga a legjobb sikerrel használt ezen veszélyes baj ellen, akkor ezen szer gyógyhatása ellen minden kétey megszünt Dr. Edw. Hirscl Hurliman, ki 1 és fél évig szenvedett idült Bright-féle vesebetegségben, gyógyulását Warner Curája használatának tulajdonítja, mely szer üvegenként 2 ftrjával majdnem minden gyógyszerben kapható. Leirófűzet ingyen bérmentve küldetik, csak folyamodni kell érte: H. H. Warner et Comp.-hoz Pozsonyba.

— **A Schvarecz-féle könyvkötészetbe** egy jó magaviseletű fiú t a n o n c z u l felvétetik.

Az értéktözsderől.

— **A „Pénzügyi Utmutató” tudósítása.** —

Az év ezen szakában a tőzsde örömmel ragad meg minden alkalmat arra, hogy emelje az árfolyamok színvonalát. Hiszen ismeretes dolog, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok s így a nagy értékpapírbirtokkal rendelkező pénzüintézetek is, értékpapírjaikat a december 31-iki árfolyamon szokták az évi mérlegbe beállítani s így nagyon sok érdek fűződik ahhoz, hogy ezen árfolyam lehetőleg magas legyen. Nem csoda tehát, hogy az a javulás, mely a közelebbi múlt héten az értékpiacon beállott, a speculatio által épp oly örömmel, mint annak továbbfejlesztésére való készséggel fogadtatott. Elég volt azt hangoztatni, hogy a járadékokat az európai tőzsdéken mérvadó „kezek” vásárolják és hirtelen feljött a hausse, mely ismét felsegitette az árfolyamokat.

Mindazonáltal a várva-várt hausse teljes kifejlődése akadályokba ütközött. A Panama-válság sok gondot okozott a tőzsdének. Nem mintha ez a kiválóan francia pénzügyi esemény minket közvetlenül érdekelne, sőt talán a párisi tőzsde is meg lesz kímélve a komolyabb rázkódástól, de kétségtelen, hogy a Panama-csatorna-társulat válságos helyzete roppant veszteségeket fog okozni a francia nemzet vagyonában és ennek elébb-utóbb visszahatást kell gyakorolnia a tőzsdére is. Ez a megfontolás okozta, hogy a Rothschild-csoport által eszközölt járadékvásárlások csak mérsékelt javulást idéztek elő az általános tőzsdei irányzatban.

Ha azonban a jelzett aggodalom megszűnik s főleg ha a pénzüviszonyok — amint erre alapos a kilátás — szintén javulni fognak, a speculatio áremelésre irányuló törekvéseinek in-

kább lesz sikere és a mérlegezés szempontjából az év záró napján a pénzüintézeteknek sem lesz okuk a panaszra.

Az állampapírok iránt e héten lényegesen jobb kereslet nyilvánult. Főleg a 4% magyar aranyjáradékot és az 5% papírjáradékot vásárolták nagyobb tételekben, ami nyilván a conversióra való előkészületnek tekinthető, mert a kibocsátandó 4% vagy 4 1/2% új papíroknak elhelyezése annál könnyebben fog menni, mentül magasabb árfolyamon állani a járadékpapírok. Figyelmet érdemel, hogy e héten az 1871. és 1878-iki magyar államkölesönökben is volt Budapesten és Bécsben üzlet, holott ezen papírok főleg Londonban vannak forgalomban.

Bankrésztvények kivétel nélkül emelkedtek. Biztosító társaságok részvényei közül bécsi biztosító és magyar-francia érzékenyen esökkentek, úgy látszik azért, mert lefolyt évi üzleti működésük nem ígérkezik jövedelmezőnek. Vasutak közül alföld-fiumei tartósan szilárd és emelkedett; osztr.-magyar államvasut a keleti vasutak átvételére vonatkozó hírek folytán szilárd. Takarékpénztárak közül Pesti első hazai emelkedett. Iparvállalatok közül a Ganz-gyár részvényei emelkedtek arra nézve, hogy Budapest főváros elfogadta e vállalat vízvezetéki tervzetét. Kis sorsjegyek jobbra emelkedtek. A valuta tartósan olesó.

A pontosabb értékpapírok árváltozása kittinik a következő összeállításból:

	Decz. 11.	decz. 18.
Magyar aranyjáradék . . .	100.20	101.60
„ papírjáradék . . .	91.85	92.60
Osztrák hitelrésztvény . . .	299.70	304.30
Magyar-francia . . .	175.—	165.—
Alföldi vasut . . .	191.50	193.—
Pesti hazai takarékpénztár .	7800.—	7825.—
Ganz-gyár . . .	947.—	991.—
Basilika sorsjegy . . .	8.15	8.10
Magyar vörös kereszt . . .	11.50	12.—
Osztrák „ „ . . .	18.50	19.—
Jósziv sorsjegy . . .	3.50	3.55

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5 38	8 —	2 28	9 10
Szabadka érkezés	8 54	1 03	6 06*	8 50
Szabadkáról indulás lefelé	8 59	1 46	6 18*	5 50
Csantavér érkezés	—	2 29	—	6 42
Csantavérről felfelé	—	9 21	1 04	10 26*
Szabadka érkezés	6 08	9 41	1 45	10 52*
„ indulás	6 10	9 53	2 25	11 22*
Budapest érkezés	9 40	1 42	7 30*	6 50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5 45*	2 45*
Baja érkezés	8 52	5 02
Baja ind. is	6 50*	10 26
Szabadka érkezés	10 —*	12 40

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5 25*	2 10	6 40*
Zombor érkezés	8 05	3 47	9 27
Eszék „	1 47	6 18	4 25
Villány „	3 47	—	6 21
Villány indulás	—	1 08	9 20*
Eszék indulás	8 26	3 46	11 31
Zombor	11 19	8 10*	6 59
Szabadka érkezés	12 55	10 42*	9 05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED.

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **Schvarecz Sándor.**

